

Internal Control Disclosures Level and Earning Quality

Ali Ebrahimi Kordlar¹, Omid Akhondi²

Received : 2017/09/24

Approved: 2018/01/27

Abstract

This study is aimed to examine the relation between internal control disclosures level and earning quality. Accounting earning is one of the most important elements of financial reporting and since internal control disclosures improve financial reporting quality, it can improve earning quality too. To measure internal control disclosures level, this study, using leng and ding (2011) and Kwame Agyei-Mensah (2016) , examines each firm annual report in order to calculate internal control disclosures Index. Earning quality is measured using discretionary accruals absolute value. This study begins in 2013 because "The Internal Controls Rule" for the firms listed in Tehran Stock Exchange and Farabourse firms was approved by Securities and Exchange Organization in 2012. The Statistical population is firms listed in Tehran Stock Exchange during the period 2013 to 2016 and the sample consists of 424 year-firm observations. Results show that there is a positive (direct) relation between internal control disclosures level and earning quality.

Keywords: Internal control, Earning Quality, Disclosure.

Jel clacification: M41

DOI: 10.22051/jera.2018.17354.1798

¹ Associate Professor of Accounting, Tehran university, Tehran, Iran, corresponding author, (aebrahimi@ut.ac.ir)

² Phd Student of Accounting, Tehran university, Tehran, Iran, (omidakhoundi@yahoo.com)

بررسی ارتباط بین سطح افشای اطلاعات کنترل داخلی و کیفیت سود

علی ابراهیمی کردلر*، امید آخوندی**

تاریخ دریافت: ۹۶/۰۷/۰۲

تاریخ پذیرش: ۹۶/۱۱/۰۷

چکیده

هدف اصلی این پژوهش بررسی ارتباط بین سطح افشای اطلاعات کنترل داخلی و کیفیت سود شرکت‌ها می‌باشد. سود حسابداری یکی از مهمترین عناصر گزار شگری مالی است و از آنجایی که گزارش اطلاعات کنترل داخلی، باعث بهبود کیفیت گزار شگری مالی می‌شود، در بهبود کیفیت سود نیز تأثیرگذار می‌باشد. برای اندازه گیری افشا اطلاعات کنترل داخلی با پیروی از پژوهش‌های لنگک و دینگک (۲۰۱۱) و کوامه آقی منساح (۲۰۱۶) گزار ش سالانه هر شرکت جهت محاسبه شاخص افشای اطلاعات کنترل داخلی بررسی شده است و برای اندازه گیری کیفیت سود از قدر مطلق اقلام تعهدی اختیاری استفاده شده است. با توجه به تصویب دستورالعمل کنترل داخلی بورس اوراق بهادار برای شرکت‌های بورسی و فرابورسی در سال ۱۳۹۱، شروع دوره پژوهش از سال ۱۳۹۲ می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۵ و حجم نمونه ۴۲۴ مشاهده (شرکت - سال) می‌باشد. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد بین سطح افشای اطلاعات کنترل داخلی و کیفیت سود ارتباط مثبت (مستقیم) وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: کنترل داخلی، کیفیت سود، افشا

طبقه بندی موضوعی: M41

DOI: 10.22051/jera.2018.17354.1798

* دانشیار حسابداری دانشگاه تهران، تهران، ایران، (نویسنده مسئول)، (aebrahimi@ut.ac.ir)

** دانشجوی دکتری حسابداری دانشگاه تهران، تهران، ایران، (omidakhoundi@yahoo.com)

مقدمه

در شرکت‌های معروفی همچون انرون و ورلد کام، رسوایی‌ها و تقلبات مالی اتفاق افتاد که از مهمترین دلایل آن، ضعف کنترل‌های داخلی و فقدان افشای اطلاعات مربوط بود. طبق نظر هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌ها^۱، کنترل‌های داخلی گزارشگری مالی فرایندی است که اطمینان معقول در خصوص قابلیت اتکا گزارشگری مالی فراهم می‌نماید (هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌ها، ۲۰۰۴). برقراری و اجرای اثربخش سیستم کنترل داخلی می‌تواند از درستی و قابلیت اتکای اطلاعات مالی اطمینان‌دهی نماید. افشای اطلاعات می‌تواند در بهبود مستمر کنترل داخلی با ارائه اطلاعات به استفاده‌کنندگان جهت تصمیم‌گیری نقش مهمی داشته باشد (کوآمه آفی منساح، ۲۰۱۶). دامس (۲۰۰۴) بیان داشت که گزارش اطلاعات کنترل داخلی، باعث بهبود کیفیت گزارشگری مالی می‌شود. حمایت از کنترل داخلی خوب منتهی به اطلاعات مالی قابل اتکا می‌شود. سود حسابداری یکی از مهمترین عناصر اطلاعات مالی است که اشاره به توانایی شرکت در تحقق خالص جریان نقد آتی دارد. کیفیت بالاتر سود یک مولفه مهم در اطمینان از جریان نقد آتی شرکت و کارکرد اثربخش بازار سرمایه می‌باشد (لنگ و لی، ۲۰۱۱). کیفیت سود با افشا اطلاعات کنترل داخلی ارتباط مثبت دارد (لنگ و لی، ۲۰۱۱؛ فنگ و همکاران، ۲۰۰۸؛ دوپل و همکاران، ۲۰۰۵). لوبو و ژو (۲۰۰۶) با بررسی اقلام تعهدی به عنوان معیاری از کیفیت سود در دوره قبل از تصویب الزامات قانون ساربنز آکسلی^۲ و پس از تصویب آن، اشاره داشتند که میزان اقلام تعهدی اختیاری (به عنوان معیاری از کیفیت سود) پس از تصویب الزامات قانون ساربنز آکسلی کاهش یافته است.

در ایران منشور فعالیت حسابرسی داخلی شرکت‌های بورسی و فرابورسی در تاریخ ۱۳۹۱/۱۱/۲۳ به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید و لازم اجرا شد (بورس اوراق بهادار، ۱۳۹۱). وجود الزام به گزارش درباره کنترل داخلی را می‌توان مولفه‌ای تأثیرگذار در جهت افشا بیشتر اطلاعات کنترل داخلی تلقی نمود. این پژوهش اطلاعاتی مرجع برای دینفعان و همچنین قانون‌گذاران جهت کمک در بهبود گزارشات مالی فراهم می‌کند و از الزامات مربوط به دستورالعمل کنترل‌های داخلی حمایت می‌کند. با توجه به اینکه در ایران تاکنون پژوهشی به بررسی ارتباط بین افشا اطلاعات کنترل داخلی و کیفیت سود شرکت‌های

پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران نپرداخته است، لذا هدف این پژوهش، از میان بردن این خلاء در ادبیات می‌باشد.

در ادامه پیشینه نظری و تجربی و همچنین فرضیه پژوهش ارائه شده است. سپس نتایج آزمون فرضیه و در پایان نتیجه‌گیری و پیشنهادهای کاربردی و آتی ارائه شده است.

پیشینه پژوهش

مبانی نظری

در سال ۱۹۷۸ کمیسیون کوهن^۳ (کمیسیون مسئولیت حساب‌برسان) مدیریت را ملزم به ارزیابی سیستم کنترل داخلی کرد. کنترل داخلی اثربخش می‌تواند به سازمان جهت دستیابی به اهداف کمک کند و از به هدر رفتن منابع جلوگیری نماید (کوامه آقی منساح، ۲۰۱۶). هدف اصلی گزارشات مالی، ارائه اطلاعاتی است که برای استفاده کنندگان در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی مفید باشد. سهامداران فعلی و بالقوه از گزارشات سالانه شرکت‌ها جهت ارزیابی توان سرمایه‌گذاری سهام شرکت، اعتبار دهندگان جهت ارزیابی اعتبار و نقدینگی شرکت و دولت جهت مدیریت قوانین شرکت استفاده می‌کنند. یکی از جنبه‌های مهم در ارائه اطلاعات کامل و قابل اتکا، این است که ایجاد مجموعه‌ای از کنترل‌های داخلی به طور جدی توسط جامعه حرفه‌ای مورد توجه قرار گیرد (ایلیوت و ایلیوت، ۲۰۱۳). دو تئوری نمایندگی و علامت‌دهی جهت توضیح افشای اطلاعات در گزارشات شرکت‌ها بیان شده است (کوامه آقی منساح، ۲۰۱۶). مطابق با تئوری نمایندگی (جنسن و مک‌لینگ، ۱۹۷۶؛ فاما و جنسن، ۱۹۸۳ به نقل از کوامه آقی منساح، ۲۰۱۶)، شرکت با هزینه‌های بالای نمایندگی از طریق افزایش میزان افشای داوطلبانه اطلاعات جهت کاهش چنین هزینه‌هایی تلاش می‌کنند. مدیران با آگاهی از اینکه سهامداران به دنبال کنترل رفتارشان از طریق فعالیت‌های نظارتی هستند، به افشای داوطلبانه اطلاعات خاص جهت متقاعد کردن سهامداران به اقدامات بهینه‌شان می‌پردازند. میتون (۲۰۰۲) اشاره داشت که تحت تئوری علامت‌دهی گزارشات مالی، ناشی از تمایل مدیران به افشای عملکرد برترشان است (بیش‌نمایی عملکرد)، به نحوی که عملکرد خوب، تقویت‌کننده شهرت و موقعیت مدیریت در بازار می‌شود و گزارش‌شگری مناسب که شامل افشای اطلاعات کنترل داخلی باشد، به عنوان یکی از جنبه‌های عملکرد مناسب محسوب می‌شود. یکی از معیارهای

سنجش عملکرد، سود حسابداری می‌باشد (دچو و همکاران، ۱۹۹۸؛ لیو و همکاران، ۲۰۰۲؛ دچو، ۱۹۹۴ به نقل از دچو و دیچو، ۲۰۰۲). پژوهش‌های پیشین در حوزه کیفیت سود به طور غالب در ارتباط با کیفیت اقلام تعهدی می‌باشند (دچو و شرند، ۲۰۰۴؛ هوکان، ویلکینس، ۲۰۰۵؛ بدراد، ۲۰۰۶؛ دویل و همکاران، ۲۰۰۷). اقلام تعهدی به عنوان تفاوت بین سود حسابداری و جریان وجه نقد تعریف شده است. فرض می‌شود که جریان وجه نقد، اصلی‌ترین عنصری است که سرمایه‌گذاران به آن ارزش می‌دهند و با توجه به آن، کیفیت اقلام تعهدی مرتبط با سود حسابداری را شناسایی می‌کنند. در واقع می‌توان برای سرمایه‌گذاران، کیفیت اقلام تعهدی را درجه نزدیکی سود شرکت با میزان جریان‌های نقدی ایجاد شده تعریف کرد. بنابراین کیفیت اقلام تعهدی ضعیف این درجه نزدیکی را کاهش می‌دهند و باعث می‌شود که ریسک سرمایه‌گذار در ارتباط با تصمیم‌گیری در مورد شرکت افزایش یابد (فرانسیس، ۲۰۰۵ به نقل از علوی طبری و همکاران، ۱۳۸۸). اقلام تعهدی به دو دلیل می‌تواند دارای کیفیت پایینی باشد: (۱) مدیریت، تعمداً اقلام تعهدی را دستکاری می‌نماید و (۲) اشتباهات غیر عمدی در تخمین اقلام تعهدی می‌تواند به خاطر عدم اطمینان در پیش‌بینی تخمین‌های آتی رخ دهد و همچنین، کنترل‌های ناکافی برای جلوگیری از/کشف خطاها وجود داشته باشد (دویل و همکاران، ۲۰۰۷). محیط کنترل داخلی اثر بخش باعث بهبود کیفیت سود به واسطه جلوگیری از/کشف خطاها می‌شود (آشباق و همکاران، ۲۰۰۸). یافته‌های برخی از پژوهش‌های اخیر با توجه به الزامات قانون ساربنز آکسلی، بیانگر این مطلب است که افشا نقاط ضعف کنترل داخلی با کیفیت پایین‌تر سود در ارتباط است (چن و همکاران، ۲۰۰۸؛ دوویل و همکاران، ۲۰۰۷) و هنگامی که این نقاط ضعف برطرف می‌شوند، کیفیت سود بهبود می‌یابد (آشباق و همکاران، ۲۰۰۸؛ بدراد و همکاران، ۲۰۱۲). شرکت‌هایی با کیفیت مناسب سود، افشا اطلاعات کنترل داخلی خود همراه با جزئیات را انتخاب می‌نمایند، تا خود را از شرکت‌هایی با کیفیت کمتر سود در جهت جذب سرمایه متمایز نمایند (لنگ و لی، ۲۰۱۱).

پیشینه تجربی

لنگ و لی (۲۰۱۱) به بررسی ارتباط بین افشا اطلاعات کنترل داخلی و کیفیت سود پرداختند. نمونه آن‌ها شامل ۱۲۷۳ شرکت بورس کشور چین برای سال ۲۰۱۰ بود. یافته‌های تحقیق آن‌ها بیانگر وجود ارتباط مثبت بین کیفیت سود و افشا اطلاعات کنترل داخلی می‌باشد.

در ادامه به پژوهش‌های انجام گرفته در حوزه کنترل داخلی و کیفیت سود در نگاره (۱) اشاره شده است.

نگاره (۱): خلاصه مهمترین پژوهش‌های انجام شده در زمینه کنترل‌های داخلی و کیفیت

سود

محقق (سال)	موضوع	یافته‌های پژوهش
پژوهش‌های داخلی		
حاجیه و محمد حسین نژاد (۱۳۹۴)	عوامل تأثیرگذار بر نقاط ضعف با اهمیت کنترل داخلی	نتایج نشان می‌دهد که بین لگاریتم قیمت سهام در تعداد سهام، نسبت موجودی کالا به جمع کل دارایی و زیان با نقاط ضعف بااهمیت کنترل داخلی رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد و بین تسعیر نرخ ارز، رشد درآمد، ارزش بازار بر ارزش دفتری، نسبت بدهی به دارایی رابطه معناداری با نقاط ضعف بااهمیت کنترل داخلی وجود ندارد.
ثقفی و همکاران (۱۳۹۴)	رابطه کیفیت سود و عدم تقارن اطلاعاتی	نتایج این تحقیق نشان می‌دهد عدم تقارن اطلاعاتی شرکت‌های با کیفیت سود پایین و شرکت‌های با کیفیت سود بالا، دارای تفاوت معنی‌دار نیستند. همچنین عدم تقارن اطلاعاتی در دوره پس از اعلام سود نسبت به دوره قبل از آن، افزایش یافته است.
جلالی مجیدی و همکاران (۱۳۹۶)	اثر شاخص‌های کنترل داخلی و شاخص افشای اطلاعات بر عملکرد شرکت	نتایج نشان می‌دهد که بین عملکرد مالی و افشای اطلاعات و کنترل داخلی رابطه معناداری وجود دارد.
عباسی و بذرافشان (۱۳۹۶)	بررسی رابطه کیفیت سود، افشای داوطلبانه و رفتار نامتقارن اطلاعاتی با هزینه حقوق صاحبان سهام	نتایج پژوهش نشان داد بین کیفیت سود و افشای داوطلبانه با هزینه حقوق صاحبان سهام رابطه منفی و معناداری وجود دارد. همچنین بین رفتار نامتقارن اطلاعات و هزینه حقوق صاحبان سهام رابطه مثبت و معناداری حاکم است و رفتار نامتقارن اطلاعات موجب افزایش هزینه حقوق صاحبان سهام می‌شود.
فخاری و کبیری (۱۳۹۷)	بررسی اثر تعدیل‌کنندگی گزارش حسابرسی بر ارتباط افشای ضعف کنترل داخلی و عدم تقارن اطلاعاتی	یافته‌های پژوهش حاکی از این است که بین گزارش افشای ضعف کنترل داخلی و عدم تقارن اطلاعاتی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران ارتباط معناداری وجود دارد و همچنین گزارش حسابرسی نقش تعدیل‌کننده

محقق (سال)	موضوع	یافته‌های پژوهش
		ای بر ارتباط بین افشا ضعف کنترل‌های داخلی و عدم تقارن اطلاعاتی شرکت هادارد.
پژوهش‌های خارجی		
دویل و همکاران (۲۰۰۷)	کیفیت اقلام تعهدی و کنترل داخلی گزارشگری مالی	نتایج نشان می‌دهد که بین ضعف‌های کنترل داخلی با کیفیت سود پایین‌تر در ارتباط است و از عوامل این ارتباط افشا ضعف‌های کنترل داخلی است به نحوی که در دوره-های بعد با بهبود نقاط ضعف کنترل داخلی، کیفیت سود بهبود یافته است.
براون و همکاران (۲۰۱۳)	تأثیر کنترل داخلی و قوانین مدیریت ریسک بر کیفیت سود؛ شواهدی از آلمان	یافته‌ها بیانگر این است که شرکت‌های آلمانی افزایش در شناخت به موقع زیان و کاهش در هموارسازی سود را پس از تصویب قانون KTG تجربه نمودند. همچنین شواهدی از کاهش در رفتار اجتناب از سود، مشاهده گردید.
یینگ (۲۰۱۶)	کیفیت افشا اطلاعات کنترل داخلی، هزینه نمایندگی، مدیریت سود: بر مبنای داده‌های تجربی ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۳	شواهد نشان می‌دهد که افشا اطلاعات کنترل داخلی می‌تواند بر مدیریت سود به واسطه هزینه نمایندگی تأثیر بگذارد و بهبود افشا اطلاعات کنترل داخلی می‌تواند به صورت اثربخش باعث کاهش هزینه نمایندگی و متعاقباً مدیریت سود گردد.
چن (۲۰۱۶)	کنترل داخلی، چرخه عمر و کیفیت سود	شواهد نشان می‌دهد که کیفیت کنترل داخلی می‌تواند به نحو اثربخشی از مدیریت سود اقلام تعهدی جلوگیری نماید. و این ارتباط بین کیفیت کنترل داخلی و کیفیت سود حسابداری در مراحل چرخه عمر متفاوت است
ژی و همکاران (۲۰۱۷)	افشا اختیاری ضعف‌های کنترل داخلی و کیفیت سود: شواهدی از چین	نتایج نشان می‌دهد که کیفیت سود دارای ارتباط معناداری با افشا اختیاری ضعف‌های کنترل داخلی می‌باشد. همچنین ضعف‌های کنترل داخلی ناشی از حسابداری و غیر حسابداری بر کیفیت سود تأثیر دارد.

با توجه به پیشینه نظری و تجربی پژوهش، فرضیه زیر آزمون می‌شود:

فرضیه: بین افشا اطلاعات کنترل داخلی و کیفیت سود ارتباط مثبت معناداری وجود دارد.

روش‌شناسی پژوهش

از آنجایی که هدف اصلی این پژوهش بررسی ارتباط بین سطح افشای اطلاعات کنترل داخلی و کیفیت سود می‌باشد، لذا این پژوهش از نظر ماهیت از نوع توصیفی-همبستگی، از لحاظ طرح پژوهش پس رویدادی (نیمه تجربی)، از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ ساختار داده‌ها از نوع ترکیبی می‌باشد. با توجه به تصویب دستورالعمل کنترل داخلی بورس اوراق بهادار برای شرکت‌های بورسی و فرابورسی در سال ۱۳۹۱، لذا شروع دوره پژوهش از سال ۱۳۹۲ می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۵ می‌باشد. برای انتخاب نمونه آماری از روش غربال‌گری استفاده شده است. با توجه به معیارهای زیر حجم نمونه نهایی ۱۰۶ شرکت برای ۴ سال (۴۲۴ شرکت-سال) می‌باشد:

- با توجه به اطلاعات مورد نیاز از سال ۱۳۹۲، شرکت‌هایی که حداکثر تا پایان اسفند ماه سال ۱۳۹۱ در بورس و اوراق بهادار تهران پذیرفته شده‌اند و نام آن‌ها تا پایان سال ۱۳۹۵ از فهرست شرکت‌های یاد شده، حذف نشده باشد.
- به منظور افزایش قابلیت مقایسه شرکت‌های مورد بررسی، دوره مالی آن‌ها باید منتهی به ۲۹ اسفند ماه باشد و در دوره مورد مطالعه تغییر دوره مالی نداشته باشند.
- جزء شرکت‌های واسطه‌گری مالی (سرمایه‌گذاری، هلدینگ، لیزینگ و بانک‌ها و بیمه‌ها) به دلیل متفاوت بودن عملکرد آن‌ها، نباشند.

برای گردآوری داده‌های اطلاعات شرکت‌های نمونه، از نرم‌افزار ره‌آورد نوین و گزارشات سایت کدال سازمان بورس (گزارش فعالیت هیات مدیره، گزارش کنترل داخلی و صورت‌های مالی حسابرسی شده) استفاده شده و برای تحلیل آماری از نرم‌افزار ایویوز استفاده شده است.

مدل و متغیرهای پژوهش

در این پژوهش از مدل رگرسیون خطی چندگانه زیر برای بررسی ارتباط بین سطح افشای اطلاعات کنترل داخلی و کیفیت سود استفاده شده است:

$$DAC = \beta_0 + \beta_1 ICD + \beta_2 INS Own + \beta_3 Audit + \beta_4 Size + \beta_5 Lev + \beta_6 Loss + \beta_7 Performance + \beta_8 Sale Volatility + \beta_9 Sale Growth + \varepsilon$$

متغیر وابسته

به منظور اندازه گیری کیفیت سود مطابق پژوهش های پیشین (آبودی و همکاران، ۲۰۰۵؛ فرانسیس و همکاران، ۲۰۰۸؛ باکستر و کوتر، ۲۰۰۹) از قدر مطلق اقلام تعهدی اختیاری استفاده می شود. کمتر بودن قدر مطلق اقلام تعهدی اختیاری نشانگر کیفیت سود بالاتر است (باکستر و کوتر، ۲۰۰۹). در ادامه برای محاسبه اقلام تعهدی اختیاری از "مدل جونز تعدیل شده" به شرح زیر استفاده شده است (دچو و همکاران، ۱۹۹۵):

$$TA_{i,t} = a_1 \left(\frac{1}{A_{i,t-1}} \right) + a_2 \left(\frac{\Delta REV_{i,t}}{A_{i,t-1}} \right) + a_3 \left(\frac{PPE_{i,t}}{A_{i,t-1}} \right) + \varepsilon_{i,t}$$

در این رابطه:

$TA_{i,t}$ کل اقلام تعهدی در سال t برای شرکت i که از تفاوت سود خالص و جریانات نقدی عملیاتی محاسبه شده است. ΔREV تغییرات فروش سال جاری نسبت به سال قبل شرکت i ، $PPE_{i,t}$ مبلغ ناخالص دارایی ثابت در سال t برای شرکت i ، $A_{i,t-1}$ کل دارایی ها در پایان سال مالی قبل و a_1, a_2, a_3 ضرایب مدل جونز و $\varepsilon_{i,t}$ جز خطا می باشد. دوره برآورد ضرایب a_1, a_2, a_3 سال های ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۰ بوده که پس از تخمین ضرایب مزبور، اقلام تعهدی غیر اختیاری (NDAC) در دوره رویداد (۱۳۹۲ تا ۱۳۹۵) طبق معادله زیر محاسبه شده است:

$$NDAC_{i,t} = a_1 \left(\frac{1}{A_{i,t-1}} \right) + a_2 \left(\frac{\Delta REV_{i,t} - \Delta REC_{i,t}}{A_{i,t-1}} \right) + a_3 \left(\frac{PPE_{i,t}}{A_{i,t-1}} \right)$$

که در این مدل ΔREC تغییرات حساب های دریافتی سال جاری نسبت به سال قبل می باشد. در نهایت حجم اقلام تعهدی اختیاری ((DAC) به طریق زیر محاسبه می شود:

$$DAC_{i,t} = TA_{i,t} - NDAC_{i,t}$$

متغیر مستقل

در این پژوهش متغیر مستقل، شاخص افشای اطلاعات کنترل داخلی می باشد و از ۱۲ قلم تشکیل شده است (لنگ و دینگ، ۲۰۱۱؛ کوامه آفی منساح، ۲۰۱۶) که در نگاره (۲) شرح داده شده اند. هر گزارش سالانه هر شرکت (گزارش فعالیت هیات مدیره، گزارش کنترل داخلی و صورت های مالی حسابرسی شده) جهت محاسبه شاخص افشای اطلاعات کنترل

داخلی بررسی شده است که در نهایت بر مبنای فرمول شاخص افشای اطلاعات کنترل داخلی برای هر شرکت در هر سال محاسبه می‌شود:

$$\text{شاخص افشا} = \frac{\text{افشای واقعی}}{\text{کل افشای ممکن}} = \frac{\sum_{i=1}^m d_i}{\sum_{i=1}^n d_i}$$

که d_i : در صورتی که قلم مربوطه افشا شود برابر با ۱ و در غیر این صورت برابر با ۰ است.

m : تعداد اقلام افشا شده و n : حداکثر تعداد اقلام افشا ممکن (۱۲ قلم).

چنانچه در مجموعه گزارشات هر شرکت، به هر کدام از اقلام ۱۲ گانه در نگاره زیر اشاره شده باشد، دلالت بر افشای آن قلم خاص از طرف شرکت دارد که به آن نمره یک در غیر این صورت نمره صفر می‌دهیم.

تکانه (۲): چک‌لیست ارزیابی سطح افشای اطلاعات کنترل داخلی

نمره	محتوا	قلم مربوطه
۱ یا ۰	ساختار راهبری شرکتی؛ سیاست‌های منابع انسانی؛ فرهنگ شرکتی	محیط داخلی
۱ یا ۰	شناسایی ریسک داخلی و خارجی؛ تحلیل ریسک؛ واکنش به ریسک	ارزیابی ریسک
۱ یا ۰	فعالیت‌های کنترلی براساس ارزیابی ریسک	فعالیت‌های کنترلی
۱ یا ۰	ایجاد سیستم اطلاعات و ارتباطات	ارتباطات و اطلاعات
۱ یا ۰	نظارت داخلی از طریق بخش حسابرسی داخلی	نظارت داخلی
۱ یا ۰	نواقص یا اقلام غیرعادی در کنترل داخلی و رویه‌های بهبود	ضعف‌های کنترل داخلی
۱ یا ۰	ارزیابی انجام گرفته توسط هیات‌مدیره	ارزیابی داخلی
۱ یا ۰	ارزیابی حسابرس مستقل	ارزیابی خارجی

متغیرهای کنترلی

از متغیرهای زیر برای کنترل عوامل متفاوت تأثیرگذار بر کیفیت سود استفاده می‌نماییم.

اندازه شرکت (SIZE): برای اندازه‌گیری، از لگاریتم مجموع دارایی استفاده شده است. در ادبیات اشاره شده است که کیفیت اقلام تعهدی با اندازه شرکت ارتباط مثبت دارد، زیرا شرکت‌های بزرگ ثبات بیشتری دارند و عملکرد آنها قابلیت پیش‌بینی بیشتری دارد (دجو و دچیو، ۲۰۰۲) و اطلاعات مالی از کیفیت بهتری برخوردار است (وند پل و وانسترلن، ۲۰۱۱)

اهرم مالی (LEV): برای اندازه‌گیری از نسبت کل بدهی‌ها به کل دارایی‌ها استفاده شده است. شرکت‌های با اهرم بالاتر انگیزه بیشتری برای مدیریت ارقام تعهدی در جهت جلوگیری از نقض قرارداد دارند (دی فاند و جیامالو، ۱۹۹۴؛ بکر، ۱۹۹۸، به نقل از وند پل و وانسترلن، ۲۰۱۱)

عملکرد (Performance): برای اندازه‌گیری عملکرد، جریان نقد عملیاتی تقسیم بر جمع کل دارایی‌ها استفاده شده است. یانگ (۱۹۹۹) و دجو و همکاران (۱۹۹۵) به نقل از وند پل و وانسترلن (۲۰۱۱) اشاره داشتند که ارقام تعهدی اختیاری منفی (مثبت) با جریان نقد عملیاتی مثبت (منفی) غیرعادی ارتباط دارد.

هریر و نیکولس (۲۰۰۷) و وند پل و وانسترلن (۲۰۱۱) اشاره داشتند که کنترل تفاوت بین عملکرد شرکت‌ها به خاطر نوسان طبیعی ارقام تعهدی‌شان، باعث کاهش در سویه بالقوه در اندازه‌گیری قدرمطلق ارقام تعهدی می‌شود. آن‌ها به سه متغیر زیر برای کنترل عملیات اشاره داشتند.

نوسان فروش (Sale Volatility): برای اندازه‌گیری آن، از انحراف استاندارد تغییر در فروش تقسیم بر میانگین فروش پنج سال قبل استفاده شده است.

زیانده بودن (Loss): برای اندازه‌گیری، اگر شرکت در سال جاری زیانده باشد برابر ۱ در غیر این صورت صفر.

رشد فروش (Sales Growth): برای اندازه‌گیری آن، از درصد تغییرات فروش سالانه شرکت استفاده شده است.

مالکیت نهادی (INS Own): فن و ونگ (۲۰۰۲) و وند پل و وانسترلن (۲۰۱۱) اشاره داشتند که سهامداران نهادی نیز بر کیفیت سود تأثیرگذار هستند. برای اندازه‌گیری، مجموع درصد سهام شرکت که متعلق به بانک‌ها، بیمه‌ها، نهادهای مالی، شرکت‌های هلدینگ، سازمان‌ها و نهادهای دولتی می‌باشد، استفاده شده است (آقایی و چالاک، ۱۳۸۸).

اندازه حسابرس (Audit): پژوهش‌های پیشین اشاره داشتند که موسسات حسابرسی دارای صاحبکاران متفاوتی هستند و کیفیت اطلاعات مالی بین موسسات حسابرسی بزرگ با موسسات حسابرسی کوچک تفاوت دارد (بکر و همکاران، ۱۹۹۸؛ فرانسیس و همکاران،

۱۹۹۹؛ آشباق و همکاران، ۲۰۰۳ به نقل از آشباق و همکاران، ۲۰۰۸). برای اندازه گیری، اگر شرکت توسط سازمان حسابرسی مورد رسیدگی قرار گرفته باشد عدد ۱ در غیر این صورت صفر را می‌پذیرد. (سجادی و همکاران، ۱۳۹۲).

آماره‌های توصیفی

در نگاره (۳) ترکیب نمونه آماری پژوهش به تفکیک صنایع ارائه شده است. در این پژوهش در مجموع ۴۲۴ مشاهده (شرکت - سال) از ده صنعت بورسی به عنوان نمونه انتخاب شده که در بین صنایع مزبور، خودرو و قطعات (۸۴ مشاهده) دارای بیشترین حجم نمونه و استخراج کانه‌های فلزی (۱۶ مشاهده) دارای کمترین حجم نمونه می‌باشند.

نگاره (۳): ترکیب نمونه آماری بر مبنای نوع صنعت

نام صنعت	تعداد مشاهدات	درصد
خودرو و قطعات	۸۴	۲۰٪
دارویی	۶۴	۱۵٪
فلزات اساسی	۴۸	۱۱٪
غذایی بجز قند و شکر	۴۴	۱۰٪
شیمیایی	۴۸	۱۱٪
استخراج کانه‌های فلزی	۱۶	۴٪
کاشی و سرامیک	۲۴	۶٪
کانی غیر فلزی	۳۲	۸٪
ماشین آلات و تجهیزات	۲۰	۵٪
سیمان، آهک و گچ	۴۴	۱۰٪
جمع کل	۴۲۴	۱۰۰٪

در نگاره (۴) آمار توصیفی متغیرهای پژوهش شامل میانگین، میانه، انحراف معیار، کمینه و بیشینه طی دوره آزمون (سال‌های ۱۳۹۲-۱۳۹۵) ارائه شده است. همانطور که از نگاره (۴) استنباط می‌شود، میانگین، میانه، بیشینه، کمینه و انحراف معیار کیفیت سود (اقدام تعهدی اختیاری) شرکت‌ها به ترتیب برابر است با ۰/۱۵۲، ۰/۱۰۳، ۰/۹۴۱، ۰/۰۰۱ و ۰/۱۶۲ می‌باشد. از آنجایی که میانه کیفیت سود (اقدام تعهدی اختیاری) کمتر از میانگین آن می‌باشد، توزیع کیفیت سود (اقدام تعهدی اختیاری) در بین نمونه آماری چوله به راست است. در این حالت

مشاهدات کوچکتر از نما (مد) تنوع عددی کمی دارند ولی فراوانی های بزرگی دارند ولی مشاهدات بزرگتر از نما تنوع عددی زیادی دارند ولی فراوانی هایشان کوچک است. در مورد کنترل داخلی میانگین، میانه، بیشینه، کمینه و انحراف معیار به ترتیب برابر است با ۰/۷۰۹، ۰/۸۳۰، ۰/۹۲۰، ۰/۱۷۰ و ۰/۲۲۶ می باشد.

نگاره (۴): آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

انحراف استاندارد	کمینه	بیشینه	میانه	میانگین	شرح متغیرها	
۰/۱۶۲	۰/۰۰۱	۰/۹۴۱	۰/۱۰۳	۰/۱۵۲	DAC	اقدام تعهدی اختیاری
۰/۲۲۶	۰/۱۷۰	۰/۹۲۰	۰/۸۳۰	۰/۷۰۹	Internal Control	کنترل داخلی
۰/۳۰۸	۰/۰۰۰	۰/۹۸۰	۰/۲۹	۰/۳۵۹	INS Own	سهامدار نهادی
۰/۶۷۷	۴/۵۷۰	۸/۳۲۰	۶/۱۹۰	۶/۲۷۹	Size	اندازه شرکت
۱/۲۵۷	۰/۴۵۰	۹/۵۱۰	۱/۶۱۰	۱/۹۶۱	Lev	اهرم مالی
۰/۱۳۰	-۰/۳۴۰	۰/۶۴۰	۰/۱۰۰	۰/۱۰۹	Performance	عملکرد
۰/۱۶۲	۰/۰۳۰	۰/۹۴۰	۰/۱۸۰	۰/۲۲۶	Sale Volatility	نوسان فروش
۰/۴۸۳	-۰/۹۳۰	۳/۶۳۰	۰/۰۹۵	۰/۱۵۵	Sale Growth	رشد فروش

همانطور که در نگاره (۵) بیان شده، از مجموع ۴۲۴ مشاهده، ۲۳٪ توسط سازمان حسابرسی مورد حسابرسی قرار گرفته اند (۹۹ مشاهده) و ۷۷٪ توسط سایر موسسات حسابرسی مورد حسابرسی قرار گرفتند (۳۲۵ مشاهده)، همچنین ۱۹٪ مشاهدات زیانده بودند (۸۲ مشاهده) و ۸۱٪ آن ها سودده بودند (۳۴۲ مشاهده).

نگاره (۵): آماره های توصیفی متغیرهای مجازی

شرح	حسابرس (Audit)		زیانده بودن (Loss)	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد
مقدار یک	۹۹	۴.۲۳	۸۲	۴.۱۹
مقدار صفر	۳۲۵	۶.۷۶	۳۴۲	۶.۸۰
کل مشاهدات	۴۲۴	۱۰۰	۴۲۴	۱۰۰

نتایج حاصل از برازش مدل رگرسیونی

در این پژوهش ارتباط بین افشا اطلاعات کنترل داخلی و کیفیت سود شرکت‌ها بررسی شده است. برای این منظور، علاوه بر متغیر افشا اطلاعات کنترل داخلی، ارتباط سایر متغیرهای کنترلی مانند سهامدار نهادی، حسابرس، اندازه شرکت، اهرم مالی، زیانده بودن، عملکرد، نوسان فروش، رشد فروش با کیفیت سود آزمون شده است. برای آزمون فرضیه‌ها تعداد ۴۲۴ شرکت - سال طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۵ در نظر گرفته شده‌اند. در این راستا نخست در نگاره (۶) ضریب همبستگی متغیر وابسته با متغیرهای مستقل و کنترل به همراه سطح معناداری به تفکیک ارائه شده است. متغیر کیفیت سود (اقدام تعهدی اختیاری) با متغیرهای افشا اطلاعات کنترل داخلی، سهامداران نهادی، و اندازه شرکت همبستگی مثبت (منفی) و با متغیرهای اندازه حسابرس، زیانده بودن و نوسان فروش همبستگی منفی (مثبت) معنی‌داری دارد.

نگاره (۶): ضریب همبستگی

اقدام تعهدی اختیاری (DAC)		نام متغیر	
سطح معناداری	ضریب همبستگی		
۰/۰۹۸	-۰/۰۸۰	Internal control	افشا کنترل داخلی
۰/۰۰۰	-۰/۲۰۶	INS Own	سهامدار نهادی
۰/۰۲۸	۰/۱۰۶	Audit	حسابرس
۰/۰۰۵	-۰/۱۳۵	Size	اندازه شرکت
۰/۳۳۴	-۰/۰۴۷	Lev	اهرم مالی
۰/۰۰۲	۰/۱۴۴	Loss	زیانده بودن
۰/۶۵۸	۰/۰۲۱	Performance	عملکرد
۰/۰۱۲	۰/۱۲۱	Sale Volatility	نوسان فروش
۰/۴۲۵	۰/۰۳۸	Sale Growth	رشد فروش

در نگاره (۷) نتایج حاصل از برازش مدل رگرسیونی پژوهش ارائه شده است. مقدار آماره اف فیشر بیانگر معنی‌داری مدل‌های رگرسیونی است. آماره دوربین-واتسون مدل (بین ۱/۵ تا ۲/۵) بیانگر عدم خودهمبستگی سریالی بین پسماندهای مدل است که وضعیت مناسبی را نشان می‌دهد. لذا با توجه به برقراری فروض کلاسیک رگرسیون و نیز معناداری کل مدل‌های رگرسیونی برازش، می‌توان فرضیه پژوهش را مورد بررسی قرار داد.

پس از آزمون مفروضات رگرسیون و اطمینان از برقراری آن‌ها، نتایج حاصل از برازش معادله رگرسیون فوق در نگاره (۶) ارائه شده است. مقدار آماره $F(۵/۹۴۳)$ نیز حاکی از معناداری کل مدل رگرسیون می‌باشد. ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدیل شده مدل فوق به ترتیب عبارتند از ۶۸ درصد و ۵۸ درصد. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که در معادله رگرسیونی مزبور، تنها حدود ۵۸ درصد از کیفیت سود شرکت‌های مورد بررسی توسط متغیرهای مستقل و کنترل مزبور تبیین می‌شوند. در این نگاره اعداد مثبت (منفی) در ستون قدار ضریب، نشان دهنده میزان تأثیر مستقیم (معکوس) هر یک از متغیرها بر کیفیت سود شرکت‌ها است.

نگاره (۷): نتایج برازش مدل رگرسیونی پژوهش

$DAC = \beta_0 + \beta_1 ICD + \beta_2 INS Own + \beta_3 Audit + \beta_4 Size + \beta_5 Lev + \beta_6 Loss + \beta_7 Performance + \beta_8 Sale Volatility + \beta_9 Sale Growth + \varepsilon$					
سطح معنی داری	آماره t	انحراف معیار	مقدار ضریب	ضریب متغیر	نام متغیر
۰/۰۰۰	۴/۳۵۸	۰/۳۸۵	۱/۶۹۱	β_0	عدد ثابت
۰/۰۹۹۸	-۱/۶۵۰۵	۰/۰۵۳۳	-۰/۰۸۸	β_1	کنترل داخلی Internal Control
۰/۰۹۹۹	-۱/۶۵۰۴	۰/۱۱۸۷	-۰/۱۹۶	β_2	سهامدار نهادی INS Ownership
۰/۹۲۸	۰/۰۹۰	۰/۰۲۲۲	۰/۰۰۲	β_3	حسابرس Audit
۰/۰۰۰	-۳/۶۸۵	۰/۰۶۲۱	-۰/۲۲۹	β_4	اندازه شرکت Size
۰/۸۳۷	۰/۲۰۴	۰/۰۰۹۸	۰/۰۰۲	β_5	اهرم مالی Lev
۰/۰۰۶	۲/۷۵۰	۰/۰۲۰۷	۰/۰۵۷	β_6	زیانده بودن Loss
۰/۰۰۷	۲/۶۹۷	۰/۰۶۳۴	۰/۱۷۱	β_7	عملکرد Performance
۰/۸۲۸	۰/۲۱۷	۰/۰۶۴۵	۰/۰۱۴	β_8	نوسان فروش Sale Volatility
۰/۹۵۳	-۰/۰۵۸	۰/۰۱۲۰	-۰/۰۰۰۷	β_9	رشد فروش Sale Growth
۵/۹۴۳	آماره F		۰/۶۸۸	ضریب تعیین	
۰/۰۰۰	(معنی داری P-Value)		۰/۵۷۲	ضریب تعیین تعدیل شده	
۲/۰۳۱	ناهمسانی واریانس (آماره وایت)		۵/۴۹۰	آماره چاو	
۰/۰۰۱	(معنی داری P-Value)		۰/۰۰۰	(معنی داری P-Value)	
۲/۱۶۹	آماره دورین واتسون		۲۲/۶۴۲	آماره هاسمن	
			۰/۰۰۷	(معنی داری P-Value)	

آزمون فرضیه پژوهش

فرضیه: بین افشا اطلاعات کنترل داخلی و کیفیت سود ارتباط مثبت معناداری وجود دارد.

با توجه به نتایج نگاره (۷) همانطور که ملاحظه می‌شود مقدار آماره t متغیر افشا اطلاعات کنترل داخلی (۱/۶۵۰۵) و سطح معناداری آن (۰/۰۹۹۸) می‌باشد که حاکی از معناداری ضریب متغیر مزبور در سطح اطمینان ۹۰٪ می‌باشد. لذا فرض صفر مبنی بر این که بین افشا کنترل داخلی و کیفیت سود ارتباط معناداری وجود ندارد، رد می‌شود. از سوی دیگر با توجه به علامت منفی ضریب متغیر افشا کنترل داخلی (۰/۰۸۸-) می‌توان نتیجه گرفت بین افشا کنترل داخلی و حجم ارقام تعهدی اختیاری ارتباط منفی و به تبع آن بین افشا کنترل داخلی و کیفیت سود ارتباط مثبت وجود دارد. بنابراین فرضیه پژوهش مبنی بر این که بین افشا کیفیت کنترل داخلی و کیفیت سود ارتباط مثبت معناداری وجود دارد، پذیرفته می‌شود.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

در این پژوهش با پیروی از پژوهش‌های لنگ و دینگ (۲۰۱۱) و کوامه آقی منساح (۲۰۱۶) گزارش سالانه هر شرکت جهت محاسبه شاخص افشای اطلاعات کنترل داخلی بررسی شده است که در نهایت بر مبنای فرمول شاخص افشای اطلاعات کنترل داخلی برای هر شرکت در هر سال محاسبه می‌شود. نتایج حاصل از آزمون فرضیه نشان می‌دهد نشان می‌دهد بین افشا کنترل داخلی و کیفیت سود (اقدام تعهدی اختیاری) ارتباط مثبت (منفی) وجود دارد. طبق تئوری نمایندگی (جنسن و مک‌لینگ، ۱۹۷۶؛ فاما و جنسن، ۱۹۸۳ به نقل از کوامه آقی منساح، ۲۰۱۶)، شرکت با هزینه‌های نمایندگی بالا از طریق افزایش میزان افشای داوطلبانه اطلاعات، جهت کاهش چنین هزینه‌هایی تلاش می‌کند. مدیران با آگاهی از اینکه سهامداران به دنبال کنترل رفتارشان از طریق فعالیت‌های نظارتی هستند، به افشای داوطلبانه اطلاعات خاص جهت متقاعد کردن سهامداران به اقدامات بهینه‌شان می‌پردازند. طبق تئوری علامت‌دهی شرکت‌های با کیفیت سود خوب، اقدام به افشا اطلاعات کنترل داخلی خود همراه با جزئیات می‌نمایند تا خود را از شرکت‌های با کیفیت سود پایین‌تر در جهت جذب سرمایه متمایز نمایند (لنگ و لی، ۲۰۱۱). حمایت از کنترل داخلی خوب، منجر به اطلاعات مالی قابل اتکا می‌شود. محیط کنترل داخلی اثر بخش باعث بهبود کیفیت سود به واسطه جلوگیری از کشف خطاها می‌شود

(آشباق و همکاران، ۲۰۰۸). یافته‌های برخی از پژوهش‌های اخیر با توجه به الزامات قانون ساربنز آکسلی، بیانگر این مطلب است که افشا نقاط ضعف کنترل داخلی با کیفیت پایین‌تر سود در ارتباط است (چن و همکاران، ۲۰۰۸؛ دوئل و همکاران، ۲۰۰۷) و هنگامی که این نقاط ضعف برطرف می‌شوند، کیفیت سود بهبود می‌یابد (آشباق و همکاران، ۲۰۰۸؛ بدراد و همکاران، ۲۰۱۲). نتایج برخی پژوهشگران نشان می‌دهد که کیفیت سود با افشا اطلاعات کنترل داخلی، ارتباط مثبت دارد (لنگ و لی، ۲۰۱۱؛ فننگ و همکاران، ۲۰۰۸؛ دوئل و همکاران، ۲۰۰۵). نتایج این پژوهش همسو با نتایج پژوهش‌های ژری و همکاران (۲۰۱۷)، چن و همکاران (۲۰۱۷)، براون و همکاران (۲۰۱۳)، لنگ و لی (۲۰۱۱) می‌باشد.

با توجه به یافته‌های پژوهش مبنی بر ارتباط مثبت افشاء کنترل داخلی با کیفیت سود، به نهادهای نظارتی شرکت‌ها پیشنهاد می‌گردد با الزام شرکت‌ها به استقرار سیستم کنترل داخلی کارا و اثربخش و نیز افشاء منظم گزارشات کنترل داخلی، موجبات افزایش کیفیت سود و به تبع آن افزایش شفافیت اطلاعاتی محیط تصمیم‌گیری را فراهم آورند. همچنین به سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان بالقوه و بالفعل پیشنهاد می‌گردد به منظور ارزیابی کیفیت سود شرکت‌ها در کنار دیگر عوامل، به عامل افشاء گزارشات کنترل داخلی و تأثیر مثبت آن بر کیفیت سود توجه ویژه مبذول دارند.

با توجه به وجود شاخص‌های متعدد در ادبیات کیفیت سود حسابداری پیشنهاد می‌گردد در پژوهش‌های آتی از دیگر معیارهای اندازه‌گیری کیفیت سود همچون پایداری سود، توان پیش‌بینی سود، ارتباط ارزشی سود استفاده شده و نتایج آن با نتایج پژوهش حاضر مقایسه گردد.

پی‌نوشت

- ۱ Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB)
 ۲ Sarbanes-Oxley Act (SOX)
 ۳ Cohen Commission

منابع

- آقایی، محمد علی و چالاک، پری. (۱۳۸۸). بررسی رابطه بین ویژگی‌های حاکمیت شرکتی و مدیریت سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه تحقیقات حسابداری، ۱ (۴)، ۷۷-۵۴.

- ثقفی، علی و بولو، قاسم و دانا، محمد مهدی. (۱۳۹۴). رابطه کیفیت سود و عدم تقارن اطلاعاتی. فصلنامه پژوهش‌های تجربی در حسابداری، ۴ (۴)، ۱-۱۶.
- جلالی مجیدی، محسن و مصدق، وحید و رسولی سنگانی، هدا. (۱۳۹۶). اثر شاخص‌های کنترل داخلی و شاخص افشای اطلاعات بر عملکردهای شرکت بازار بورس و اوراق بهادار تهران. فصلنامه پژوهش‌های جدید در مدیریت و حسابداری، ۲۱ (۲)، ۱۰۳-۱۱۶.
- حاجیها، زهره و محمد حسین نژاد، سهیلا. (۱۳۹۴). عوامل تأثیرگذار بر نقاط ضعف با اهمیت کنترل داخلی. فصلنامه پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، ۷ (۲۶)، ۱۱۹-۱۳۷.
- سازمان بورس اوراق بهادار ایران. (۱۳۹۱). الزامات مربوط به دستورالعمل کنترل‌های داخلی برای شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران.
- سجادی، سید حسین و فرازمند، حسن و تاج‌الدینی، عبدالله. (۱۳۹۲). تأثیر کیفیت حسابرسی بر هزینه سرمایه‌ی سهام عادی. فصلنامه پژوهش‌های تجربی در حسابداری، ۳ (۲)، ۱۰۹-۱۲۸.
- عباسی، ابراهیم و بذرافشان، محسن. (۱۳۹۶). بررسی رابطه کیفیت سود، افشای داوطلبانه و رفتارنامتقارن اطلاعاتی با هزینه حقوق صاحبان سهام در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار. فصلنامه پژوهش‌های تجربی حسابداری، ۷ (۱)، ۴۱-۶۰.
- علوی طبری، سید حسین و مشایخ، شهناز و نوبهاری، مریم. (۱۳۸۹). بررسی رابطه بین کیفیت اقلام تعهدی و ثبات سود با هزینه سرمایه سهام عادی. مجله توسعه سرمایه، ۳ (۲)، ۵۷-۷۶.
- فخاری، حسین و کبیری، محمد تقی. (۱۳۹۷). بررسی اثر تعدیل‌کنندگی گزارش حسابرسی بر ارتباط افشای ضعف کنترل‌های داخلی و عدم تقارن اطلاعاتی. فصلنامه پژوهش‌های تجربی حسابداری، ۷ (۳)، ۱۴۷-۱۷۲.

- Abbasi, E. , Bazrafshan, M. (2017). The Relation of Earnings Quality, Voluntary Disclosure and Information Asymmetry to the Expense of Equity. *Journal of Empirical Research in Accounting: 7 (1): 41-60*. [In Persian]
- Aboody, D. , Hughes, J. , Liu, j. (2005). Earnings Quality, Insider Trading, and Cost of Capital. *Journal of Accounting Research. 43, (5): 651-673*.
- Aghaei, M, A. , chalaki, P. (2009). Investigation the relationship between corporate governance characteristics and earning quality for listed companies in the Tehran security exchange. *Quarterly Accounting Research, 1 (4): 54-77*. [In Persian]
- Alavi Tabari, H. , Mashayekh, SH. , Nobahari, M. (2011). Accrual Quality, Earning Persistence and the Cost of Equity Capital. *Journal of Development and Capital, 3 (2): 57-76*.

- Ashbaugh-Skaife, H. , Collins, D. , Kinney, W. , LaFond, R. (2008). The effect of SOX internal control deficiencies and their remediation on accrual quality. *The Accounting Review*, 83 (1): 217–250.
- Baxter, P. , Cotter, J. (2009). Audit committees and earnings quality. *Accounting and Finance*, 49 (2): 267–290.
- Bedard, J. (2006). Reported internal control deficiencies and earnings quality. *Working paper*, Université Laval.
- Bedard, J. , Hoitash, R. , Hoitash, U. , Westermann, K. (2012). Material Weakness Remediation and Earnings Quality: A Detailed Examination by Type of Control Deficiency. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 31 (1): 57–78.
- Brown, N. , Pott, C. , Wömpener, A. (2013). The effect of internal control and risk management regulation on earnings quality: Evidence from Germany. *Journal of Accounting and Public Policy*. 33 (1): 1-31.
- Chan, K. , Farrell, B. , Li, p. (2008). Earnings management of firms reporting material internal control weaknesses under Section 404 of the Sarbanes-Oxley Act. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 27 (2): 161–179.
- Chen, T. (2016). Internal Control, Life Cycle and Earnings Quality. *Open Journal of Business and Management*, 4: 301-311.
- Dechow, P. , Schrand, C. (2004). Earnings Quality. Charlottesville, VA: *The Research Foundation of CFA Institute*.
- Dechow, P. M. , Dichev, I. (2002). The quality of accruals and earnings: The role of accrual estimation errors. *The Accounting Review*, 77 (4): 35-59.
- Dechow, P. M. , Sloan, R. , & Sweeney, A. (1995). Detecting earnings management. *The Accounting Review*, 70 (2): 193–225.
- Deumes, R. (2004). Voluntary reporting on internal control by listed Dutch companies. *Working paper*, Maastricht University, Maastricht, Faculty of economics and business administration.
- Doyle, J. , Ge, J. , McVay, S. (2005). The Disclosure of Material Weaknesses in Internal Control after the Sarbanes-Oxley Act, *Accounting Horizons*, 19 (3): 137-158.
- Doyle, J. , W. Ge, and S. McVay. (2007). Accruals quality and internal control over financial reporting. *The Accounting Review*, 82 (5): 1141-1170.
- Elliot, B. , Elliot, J. (2013). Financial Accounting and Reporting. 16th ed. , *Pearson Higher Education, NJ*.
- Fakhari, H. , Kabiri, M, T. (2018). An Investigation on The Moderating Effect of auditing report on the relationship between disclosure of internal controls weakness and information asymmetry. *Journal of Empirical Research in Accounting*, 7 (3): 161-180. [In Persian]

- Fan, J. P. H. , Wong, T, J. (2002). Corporate ownership structure and the informativeness of accounting earnings in East Asia. *Journal of Accounting and Economics* 33 (3): 401-425.
- Fang, C. , Wang, L. , Lin, X. , Lin, J. , Feng, B. (2008). SOX Act, System of Internal Control and Reliability of Financial Information. *Audit Research, 1*: 45-52.
- Francis, J. , Nanda, D. , Olsson, P. (2008). Voluntary Disclosure, Earnings Quality, and Cost of Capital. *Journal of Accounting Research, 46 (1)*: 53-99.
- Hajiha, Z. , Mohammad Hosseinneshad, S. (2015). Factors affecting the internal control material weakness. *Quarterly the Financial Accounting and Auditing research, 7 (26)*: 119- 137. [In Persian]
- Hogan, C. , Wilkins, M. (2005). Do internal control weaknesses result in lower earnings quality? Implications and evidence from the audit risk model. *Working paper, Southern Methodist University*.
- Hribar, P. , and C. D. Nichols. (2007). the use of unsigned earnings quality measures in tests of earnings management. *Journal of Accounting Research, 45 (5)*: 1017-1053.
- Jalali Majidi, M. , Mosadegh, V. , Rasoli Sangani, H. (2017). The Effect of Internal control Index and Information Disclosure Index on Corporate Performance for listed companies in the Tehran security exchange. *Quarterly new research in Accounting and Management, (21)*: 103-116. [In Persian]
- Ji, X. , lu, W. , Qu, W. (2017). Voluntary Disclosure of Internal Control Weakness and Earnings Quality: Evidence from China. *The International Journal of Accounting, 52 (1)*: 27-44.
- Kwame Agyei-Mensah, B. (2016). Internal control information disclosure and corporate governance: evidence from an emerging market. *Corporate Governance, 16 (1)*: 79 – 95.
- Leng, J. & Ding, Y. (2011). Internal control disclosure and corporate governance: empirical research from Chinese listed companies. *Technology and Investment, 2 (1)*: 286-294.
- Leng, J. , Li, L. (2011). Analysis of the Relationship between Listed Companies' Earnings Quality and Internal Control Information Disclosure. *Modern Economy, 2*: 893-900.
- Lobo, J. , Zhou, J. (2006). Did Conservation Financial Reporting Increase after the Sarbanes-Oxley Act, *Accounting Horizons, 20 (1)*: 57-74.
- Mitton, T. (2002). A cross-firm analysis of the impact of corporate governance on the East Asian financial crisis, *Journal of Financial Economics, 64 (2)*: 215-241.
- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB). (2004). an Audit of Internal Control over Financial Reporting Performed in Conjunction

- with an Audit of Financial Statements. *Auditing Standard (AS) No. 2*. Washington, D. C.: PCAOB.
- Saghafi, A. , Bolo, Gh. , Dana, M, M. (2015). The Relation between Earnings Quality and Information Asymmetry in the Firms. *Journal of Empirical Research in Accounting, 4 (4)*: 1-16. [In Persian]
- Sajadi, H. , Farazmand, S. , Tajodini, A. (2013). The Effect of Audit Quality on Cost of Equity Capital. *Journal of Empirical Research in Accounting, 3 (2)*: 109-128. [In Persian]
- Security and Exchange Organization. (2012). The Guidelines for Internal Controls in the Issuers listed on the Tehran Stock Exchange and Iran Farabourse. [In Persian]
- Van de Poel, K. , Vanstraelen, A. (2011). Management Reporting on Internal Control and Accruals Quality: Insights from a "Comply-or-Explain" Internal Control Regime. *Auditing: A Journal of Practice & Theory, 30 (3)*: 181–209.
- Ying, Y. (2016). Internal Control Information Disclosure Quality, Agency Cost and Earnings Management—Based on the Empirical Data from 2011 to 2013. *Modern Economy, 7*: 64-70.